

ADLER OLSEN

Jussi

SELFIES

KRIMIROMÁNHOST

sedmý případ
CARLA MØRCKA
Z ODDĚLENÍ Q

JUSSI ADLER-OLSEN
SELFIES

Kriminální román

Jussi ADLER
OLSEN

SELFIES

Brno 2018

Selfies © Jussi Adler-Olsen and JP/Politikens

Hus A/S København, 2016

Cover photo © F1online/Westend61/

Stefan Kranefeld

Cover design © dtv

Translation © Kristina Václavů, 2017

Czech edition © Host – vydavatelství, s. r. o., 2018

(elektronické vydání)

ISBN 978-80-7577-376-0 (Formát PDF)

ISBN 978-80-7577-377-7 (Formát ePub)

ISBN 978-80-7577-378-4 (Formát MobiPocket)

Věnováno naší báječné „rodině“ v Barceloně,
Olafu Slott-Petersenovi, Annette Merrildové,
Arnemu Merrild Bertelsenovi
a Michaelu Kirkegaardovi

Netušila, jak dlouho se brouzdala rozmoklým listím ulpívajícím na botách, uvědomovala si však, že má holé paže úplně prochladlé, volání z domu sílí a je zlostnější, až ji z toho píchlo u srdce. Divže se nerozplakala, což ale rozhodně neměla v úmyslu.

Budeš z toho mít ošklivé vrásky, Dorrit, řekla by jí maminka. Takové věci dovedla báječně připomenout.

Dorrit se zahleděla na širokou tmavou stopu, kterou za sebou zanechávala ve spadáném listí, a ještě jednou spočítala okna i dveře v domě. Moc dobře věděla, kolik jich je, jen potřebovala zabít čas. Dvoje dvoukřídlé dveře, čtrnáct velkých oken a čtyři podlouhlá okénka v suterénu, a kdyby počítala jednotlivé okenní tabulky, bylo by jich sto dvaadvacet.

Napočítám už skoro do nekonečna, pomyslela si hrdě. Uměla to jako jediná ze třídy.

V postranním křídle zaskřípaly panty dveří od sklepa, což bylo zřídkaaky dobré znamení.

„Dovnitř nepůjdu,“ šeptala si pro sebe, když uviděla komornou, jak stoupá po schodech a míří přímo k ní.

Vzadu v zahradě bylo temné křoví, často si tam zalézala a schovávala se i po celé hodiny, pokud to bylo nutné, ale tentokrát byla komorná rychlejší, pevně ji chytila za ruku a už ji nepustila.

„To snad není pravda, Dorrit, pobíhat tu ve svátečních botičkách. Paní Zimmermannová se bude zlobit, až uvidí, jak jste zmazaná. To přece víte.“

Zastavila se v punčochách u pohovky a připadala si divně, protože se na ni obě ženy podívaly, jako by netušily, co tam pohledává.

Babiččin kamenný výraz svědčil o hrozícím výbuchu vzteku a maminka byla uplakaná. Tvář měla plnou vrásek, před kterými by před chvílí varovala Dorrit.

„Teď ne, Dorritko, něco tu řešíme,“ řekla maminka. Dorrit se rozhlédla. „Kde je táta?“ zeptala se.

Ženy na sebe pohlédly. Maminka jí na zlomek vteřiny připomněla vyděšené zvířátko choulící se v koutě, a nebylo to poprvé.

„Utíkej do jídelny, Dorrit. Jsou tam nějaké časopisy, můžeš si je prolistovat,“ nařídila jí babička.

„Kde je táta?“ zeptala se Dorrit znovu.

„O tom si promluvíme později. Odešel,“ odpověděla babička.

Dorrit opatrně o krok ustoupila a sledovala pohyb babiččiny rukou, směřující proti ní. Znamenal: „JDI UŽ!“ Zrovna tak dobře mohla zůstat na zahradě.

Na masivním stole v jídelně ještě ležely talíře s nedojezenými karbanátky a oschlým zadělávaným květákem. Vidličky a nože se válely na ubruse se skvrnou od vína ze dvou převržených křišťálových sklenic. Bylo to velmi neobvyklé a Dorrit se tam vůbec nechtělo zůstat.

Otočila se a zadívala se do vstupní haly s řadou vysokých tmavých dveří s ohmatanými klikami. Velký dům byl rozdělený do několika částí a Dorrit se domnívala, že ho zná do posledního kouta. V prvním patře to vonělo tak silně babiččinými pudry a parfémů, že to člověk cítil z oblečení ještě doma. Tam nahoře Dorrit v záplavě světla pronikajících oken nic neupoutalo.

V zadním traktu přízemí se naopak cítila velmi dobře. Ze zatažených závěsů a těžkého nábytku, jaký se jinak v Dorritině světě nikde nevyskytoval, stoupal nakyslý a zároveň nasládlý pach tabáku. Z velkých polstrovaných křesel, do kterých

se člověk mohl zavrtat a přitáhnout si nohy pod sebe, a z pohovek s vyřezávanými černými opěradly, potaženými hnědým, dekorovaným sametem. To bylo dědečkovo království.

Před hodinou, než se tatínek pohádal s babičkou, jich všech pět spokojeně sedělo u jídelního stolu a Dorrit si myslela, že ji dnes čeká skvělý den.

Jenže pak tatínek řekl něco úplně nevhodného, až babičce málem vypadly oči z důlků a dědeček vstal od stolu.

„To si vyřídte sami,“ prohlásil, povytáhl si kalhoty a byl ten tam. V tu chvíli ji poslali na zahradu.

Dorrit opatrně vzala za kliku dveří vedoucích do dědečkovy pracovny. Podél jedné stěny stálo pár hnědých komod s otevřenými krabicemi se vzorky bot, u protější stěny viděla dědečkův vyřezávaný psací stůl pohřbený pod hromadami papírů, které byly pokryté spoustou červených a modrých čar.

Tady to bylo obzvláště silně cítit tabákem, i když dědeček v tom temném prostoru nebyl. Skoro se zdálo, jako by kouř vycházel z rohu mezi dvěma knihovnami, odkud se linul úzký paprsek světla a dopadal na židli za psacím stolem.

Dorrit popošla kupředu, aby se podívala, odkud se světlo bere. Bylo to napínavé, protože ta úzká průrva mezi knihovnami odhalovala neznámé území.

„Tak už šly?“ zaskřehotal dědeček někde za policemi.

Dorrit se protáhla skulinou do pokojíku, který ještě nikdy neviděla, a tam, na staré, kůži potažené židli s opěrkami seděl za dlouhým stolem dědeček a soustředěně se skláněl nad něčím, na co nedohlédla.

„Jsi to ty, Rigmor?“ ozval se dědečkův osobitý hlas. To ta jeho němčina, ne a ne se jí zbavit, říkávala často trochu podrážděně maminka, ale Dorrit se to líbilo.

Vybavení místnosti bylo docela jiné než ve zbývajících částech domu. Tady nebyly stěny holé, ale poseté malými

i velkými fotografiemi, a když se člověk podíval, na všech spatřil téhož muže v uniformě v různých situacích.

I přes tabákový dým působila místnůstka světlejším dojmem než pracovna. Dědeček si tam hověl s vyhrnutými rukávy a ona si všimla dlouhých silných žil, které se mu vinuly po obnažených předloktích. Pohyboval se klidně a uvolněně. Opatrně otáčel snímky a bedlivě je zkoumal. Vypadalo to vlastně docela mile, jak si tam tak seděl, až se Dorrit pousmála. Ale když se k ní o vteřinu později otočil, zjistila, že se ten obvykle přátelský úsměv zkrivil a ztuhl, jako by dědeček kousl do kyselého jablka.

„Dorrit?!“ řekl, napůl vstal a rozpřáhl ruce, skoro jako by se pokoušel zakrýt, čím se zabývá.

„Promiň, dědo. Ale nevěděla jsem, kam mám jít.“ Pak se obrátila k fotografiím na stěně. „Podle mě je ti ten pán na nich podobný.“

Dlouho se na ni díval, jako by zvažoval, co říct, ale pak ji vzal za ruku, přitáhl si ji k sobě a posadil na klín.

„Vlastně bys tu neměla být, protože je to dědův tajný pokoj. Ale když už jsi tady, asi to tak má být.“ Kývl hlavou ke stěně. „Ach ano, Dorrit, máš pravdu. Na těch fotografiích jsem skutečně já. Když jsem byl ještě mladý a bojoval jsem ve válce za Německo.“

Dorrit přikývla. V uniformě mu to slušelo. Měl černou čepici, černý kabátec a černé jezdecké kalhoty. Všechno bylo černé. Opasek, holínky, pouzdro na opasku, rukavice. Jen obličej a úsměv sněhobílých zubů zářily z té záplavy černě.

„Takže tys byl voják, dědo?“

„*Jawohl*. Můžu ti ukázat i pistoli, mám ji tamhle na polici. Luger P.08 neboli Parabellum. Mnoho let mi byla nejlepším přítelem.“

Dorrit vytřeštila oči na poličku. Pistole byla šedočerná a pouzdro vedle ní hnědé. Ležel tam i úzký nůž v pochvě vedle něčeho, co nedokázala pojmenovat, ale podobalo se to baseballové pálce, jen to mělo na jedné straně černou plechovku.

„Ta pistole opravdu střílí?“ zeptala se.

„Ta střílela mockrát, Dorrit.“

„Takže tys byl opravdový voják, dědo?“

Usmál se. „Jo, tvůj děda byl moc statečný a dobrý voják a dokázal za druhé světové války spoustu věcí, takže na něj můžeš být hrdá.“

„Ve světové válce?“

Přikývl. Pokud Dorrit věděla, nebylo na válce nikdy nic dobrého. Nic, co by člověku vykouzlilo úsměv na tváři.

Nadzvedla se a podívala se dědečkovi přes rameno, aby spatřila, čím se zabýval, než ho vyrušila.

„Nein, Dorritchen, na tyhle obrázky by ses asi neměla dívat,“ řekl, chytil ji zezadu za hlavičku a přitáhl si ji zpátky k sobě. „Snad někdy jindy, až budeš velká, tohle není nic pro malé děti.“

Přikývla, ale přesto se o pár centimetrů povytáhla a tentokrát už jí nikdo nebránil.

Když jí padl zrak na sled černobílých snímků, na kterých k dědečkovi přivlekli muže se svěšenými rameny, on zvedl na dalším snímku pistoli a pak muže střelil do týla, opatrně se zeptala: „Na to jste si ale jen hráli, že jo, dědo?“

Jemně ji otočil tváříčkou k sobě, aby si hleděli do očí.

„Válka není žádná hra, Dorrit. Zabíjíš nepřátele, protože jinak zabijí oni tebe, to snad chápeš, ne? Kdyby se tvůj děda tehdy nebránil ostošest, tak bychom tu spolu dneska nejspíš neseděli, víš?“

Pomalou zavržela hlavou a přitáhla se blíž k hraně stolu.

„A to tě všichni ti lidi chtěli zabít?“

Klouzala pohledem po fotografiích všech velikostí a u některých ani netušila, co by měly představovat. Nebyl to hezký pohled. Lidé se na nich porouchali k zemi. Muži i ženy viseli na provazech. Byl tam muž, kterého uhodili zezadu do hlavy kyjem. A na všech stál hned vedle její dědeček.

„Ano, chtěli, byli zlí a odporní. Ale ty si kvůli tomu vůbec nedělej starosti, drahoušku. Je po válce a žádná další nebude, to ti děda slibuje. Všechno to tehdy skončilo. *Alles ist vorbei.*“ Obrátil se k fotografiím na stole a malinko se usmál, jako by mu dělalo radost se na ně dívat. Zřejmě proto, že už se nemusel bát svých nepřátel a chránit se před nimi, napadlo ji.

„To je dobře, Opa,“ odpověděla.

Zaslechli kroky z vedlejší místnosti zhruba současně a stihli se zvednout ze židle, než se v mezeře mezi knihovnamí objevila Dorritina babička a podívala se na ně.

„Co se to tu děje?“ zeptala se stroze, natáhla se po Dorrit a přitom na ně spustila. „Dorrit tu rozhodně nemá co pohledávat, Fritze, copak jsme se jasně nedohodli?“

„*Alles in Ordnung, Liebling.* Dorrit sotva přišla a právě se chystala odejít. Nemám pravdu, Dorritko?“ řekl jemným hlasem, ale čísel z něho chlad. *Ani nemukneš, jestli nechceš mít potíže*, pochopila velmi rychle, takže přikývla a poslušně se nechala babičkou odvést do pracovny. V okamžiku, kdy místnost opouštěly, si ještě stihla prohlédnout stěny vedle dveří. I ty byly vyzdobené. Na jedné straně visela červená vlajka s velkým bílým kruhem uprostřed vyplněným z větší části zvláštním černým křížem a na druhé straně byla barevná fotografie dědečka, jak v pozoru zvedá k nebi nataženou pravici.

Tohle nikdy nezapomenu, napadlo ji poprvé v životě.

„Nevšímej si, co babička říká, ani toho, cos viděla u dědy, sli-
buješ, Dorrit? Jsou to všechno jen samé hlouposti.“

Maminka jí nacpala ruce do rukávků kabátu a přidřep-
la si k ní.

„Teď pojedeme domů a na všechno zapomeneme, ano,
broučku?“

„Ale mami, proč jste na sebe v jídelně tak křičeli? To
proto tatínek odešel? A kde je teď? Šel domů?“

Maminka zavrtěla hlavou a zatvářila se vážně. „Ne, my
si teď s tatínkem nějak nerozumíme, takže šel někam jinam.“

„A kdy se vrátí?“

„Nevím, jestli se vrátí, Dorrit. Ale nebuď smutná. Tátu
nepotřebujeme, děda s babičkou se o nás postarají, to přece
víš.“ Usmála se a něžně vzala její tvářičku do dlaní. Z úst jí
bylo cítit něco štiplavého. Jako ta průhledná tekutina, kte-
rou dědeček občas rozléval do malých skleniček.

„Poslyš, Dorrit. Ty jsi tak hezká a roztomilá. Ze všech
holčiček na světě ta nejlepší, nejchytřejší a nejšikovnější,
takže my to bez táty zvládneme, nemyslíš?“

Dorrit se pokusila přikývnout, ale měla hlavinku jako
v kleštích.

„Podle mě bychom si teď měly pospíšit domů, zapnout
si televizi a podívat se na všechny ty nádherné šaty, které si
dámy oblékly na princovu svatbu s tou čínskou dívkou, co
říkáš, Dorrit?“

„Takže z Alexandry bude taky princezna?“

„Ano, jakmile se vezmou. Ovšem do té doby je jen úpl-
ně obyčejná holka, která si našla pravého prince, ale to ty
taky klidně jednou můžeš, zlatíčko. Až vyrosteš, budeš bo-
hatá a slavná, protože jsi ještě lepší a hezčí než Alexandra
a můžeš mít, na co si vzpomeneš. Jen se podívej na své blond
vlásky a krásné rysy, copak Alexandra něco takového má?“

Dorrit se usmála. „A ty se mnou zůstaneš navždycky, že jo, mami?“ Zbožňovala, když se jí u maminky podařilo vyvolat takové pohnutí.

„To víš, že ano, zlatíčko. Udělám pro tebe všechno.“

1) Úterý 26. dubna 2016

Předešlá noc zanechala na jejím obličejí jako vždy stopy. Kůže se zdála vyschlejší a tmavé kruhy pod očima o něco hlubší, než když šla spát.

Denise se na svůj obraz v zrcadle zamračila. Hodinu se věnovala napravení škod, ale nikdy to nestačilo.

„Vypadáš a smrdíš jako děvka,“ napodobovala matčin hlas a nanesla si ještě jednu vrstvu řasenky.

Hluk ze sousedních pokojů svědčil o tom, že i ostatní nájemníci se konečně probudili k životu a brzy bude zase večer. Byla to známá změt zvuků: cinkání láhví, vzájemné bušení na dveře při žebrání o cigarety a věčné procesí na omšelou toaletu se sprchou, obojí označované v nájemní smlouvě za exkluzivní.

Jedno miniaturní společenství dánských podlídí v tmavé uličce čtvrti Frederiksstad se dalo do pohybu vstříc dalšímu večeru bez zjevného cíle.

Po chvilce převalování na posteli přistoupila Denise k zrcadlu, aby si podrobně prohlédla svou tvář.

„Zrcadlo, zrcadlo, pověz mi, kdo je v zemi zdejší nejhezčí a nejkrásnější?“ smála se přezíravě a laskala svůj obraz v zrcadle špičkami prstů. Našpulila rty, přejela prsty po pánevní kosti směrem vzhůru přes prsa, dále přes krk a zajela si do vlasů. Z blůzičky z angorské vlny vytáhla pár uvolněných chloupků, nanesla trochu make-upu na nedostatečně pokrytá místa na obličejí a docela spokojeně se na sebe zahleděla. Vytrhané a tužkou namalované obočí s řasami vyztuženými revitalizačním sérem Neulash dodalo jejímu vzezření *appearance*, švih, jak říkala. Duhovka zářila intenzivnějšími barvami a oči působily hlubším dojmem a propůjčovaly jí tuto esenciální extra porci nepřístupnosti.

Zkrátka a dobře byla připravena zhypnotizovat celý svět.

„Jsem Denise,“ napínala šlachy na krku. Hlubším hlasem by to už nešlo.

„Denise!“ zašeptala pomalu se rozevírajícími rty s bradou stlačenou na prsa. Tahle póza fungovala báječně. Někdo by si ji možná mohl vykládat jako výraz poddanosti, ale bylo to přesně naopak. Nedokázaly snad ženské řasy a ohniska zorniček právě z tohoto úhlu nejvíce přitáhnout pozornost svého okolí?

„Všechno pod kontrolou,“ přikývla, zašroubovala víčko krému a shrnula kosmetický arzenál do zásuvky pod zrcadlem.

Po krátkém průzkumu svého krcálku konstatovala, že má před sebou několik hodin úmorné práce, než dá všechno do pořádku, posbírá špinavé prádlo, ustele, umyje všechny skleničky, vynese odpadky a prázdné láhve.

Fuck, pomyslela si, zvedla peřinu a vyklepala ji, natřásla polštář a ujistila sebe samu, že pokud se některý z jejích amantů dostane až tak daleko, na zbytek se vykašle.

Pak se posadila na okraj postele a rychle si zkontrolovala, jestli má v kabelce všechny potřebné propriety.

Spokojeně přikývla, byla připravená. Jen ať si to na ni hříšný svět se svými choutkami zkusí.

Vtom ji nějaký nevídaný zvuk přiměl ohlédnout se po dveřích. Klapity klap, klapity klap, ozvalo se nenáviděné pokulhávání.

Jdeš moc brzy, mami, pomyslela si, když někdo otevřel dveře do chodby.

Je skoro osm hodin, tak co tu dělá? Byla dávno po večeři.

Počítala vteřiny, a když se ozvalo klepání na její komůrku, podrážděně se vyhoupla z postele.

„Zlatičko!“ zavolala matka. „Neotevřela bys?“

Denise bez hlesu a soustředěně oddychovala. Jestli ne-
odpoví, snad matka zase odejde.

„Denise, vím, že tam jsi. Otevřela bys, prosím tě? Potře-
buj ti něco říct.“

Denise svěsila ramena. „A proč? Že bys mi přinesla
něco k jídlu?“ zavolala.

„Ne, dneska ne. Ach, co kdyby ses přišla najíst dolů, De-
nise? Jen pro dnešek. Přišla babička!“

Denise obrátila oči v sloup. Takže dole je i babi, víc
nepotřebovala slyšet, aby se jí zpotilo podpaží a stoupl tlak.

„Ať mi bába políbí. Nesnáším ji, babiznu jednu.“

„Ach, Denise, takové věci nesmíš říkat. Nepustila bys
mě na chvíli dovnitř? Musím si s tebou promluvit.“

„Teď ne. Můžeš mi jídlo nechat za dveřmi, jako obvykle.“

Kromě vzlyků chlápka s vytahanou kůží, který bydlel
o několik pokojů dál a už si dal první „pivko na rozjezd“
a teď se rozbřečel nad svým zpackaným životem, se z chodby
neozval ani hlásek. Denise by nepřekvapilo, kdyby všichni
napínali uši, ale co? Mohli prostě matku ignorovat, stejně
jako ona.

Denise matčiny prosby odfiltrovala ze zvukové stopy
a soustředila se radši na pobledlíkův nářek. Všichni ti roz-
vedení chlapi v pronajatých pokojích, jako byl tadyhleten,
byli tak ubozí a směšní. Jak mohli věřit ve světlejší zítřky,
když vypadali, jak vypadali? Smrděli nevypraným prádlem
a zpíjeli se do němoty v tvé jejich trapné samotě. Jak s tím ti
odporní slizouni můžou vůbec žít, když jsou takoví ubožáci?

Denise si odfrkla. Kolikrát se ji pokoušeli nalákat řečmi
a levným vínem z Aldi, a přitom jim bylo vidět na očích, že
doufají v něco jiného a daleko většího?

Jako by si kdy zadala s chlapem z podnájmu.

„Přinesla nám peníze, Denise,“ naléhala matka za dveřmi. Tentokrát nastražila Denise uši.

„Musíš se mnou prostě dolů, protože jestli nepřiđeš, nic nám tenhle měsíc nedá.“

Před následující větou se odmlčela.

„Ale to bychom pak neměly vůbec nic, že, Denise?!“ obořila se na ni.

„Nemohla bys řvát ještě víc, aby to bylo slyšet až do vedlejšího baráku?“ vrátila jí to.

„Denise!“ chvěl se matce hlas. „Varuju tě. Jestli nám ba-bička nedá peníze, budeš muset na sociálku, protože jsem ti nezaplatila nájem. Nebo sis snad myslela, že jo?“

Denise se zhluboka nadechla, popošla k zrcadlu a ještě jednou si přetřela rty. Deset minut s tou bábou a pak vy-padne. Stejně ji čekají jen samé plky a hádky. Ta ježibaba jí nedá ani na vteřinu pokoj. Bude po ní akorát pořád něco chtít, a jestli Denise nemá na něco chuť, tak na všechno to, co se po ní chce. Prostě jí to bere energii a vysává to z ní sílu.

Úplně ji to ničí.

V matčině přízemním bytě to podle očekávání čpělo falešným želvím ragú z plechovky. Zřídka kdy si mohly dovolit kotlety s jen mírně prošlým datem spotřeby nebo vakuovanou rýžovou kaši, takže když matka pořádala večeri, čemuž zcela nasvědčovaly prskající svíčky ve stříbrných svícnech, s biftekem se tak úplně nepočítalo.

V mihotavém lesku bižuterie trůnila za stolem stvůra se svěšenými koutky úst, připravená se na svou vnučku vrhnout. Denise málem porazil závan levného parfému a pudru, k jejichž prodeji by se žádný obchod, který si aspoň trochu zakládá na své pověsti, nesnížil.